

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeringud
maapiirkondadesse

Toorme hinna kujunemine ühistu liikmele.

Üllas Hunt, TÜ EPIKO näitel

Ettekanne, EMÜ, 24.05.2019

1. TÜ EPIKO tutvustus
2. Piimaturgudest - tootmine ja tarbimine
3. Toorpiima ja -toodete turuhinnad
4. Toorpiima hinnastamine
5. Toorpiima hinna korrektsioon kuivaine ja kvaliteedi alusel
6. Piimahind ühistu liikmele
7. Väljamaksed
8. Kokkuvõte

I. TÜ EPIKO: LIIKMED, TOORPIIMA OST-MÜÜK

Asutatud 21.11.2008

- **Parem turujõud;**
- **Parem ja stabiilsem piimahind;**
- **Paremad finantsvõimalused: ühisinvesteeringuteks, laenuid liikmetele;**
- **Õppepäevad, -reisid;**
- **Muud toetavad (ühis)tegevused: piima tervislikkuse promotsioon, piimafarmide/piimatootmise nn avatud päevad, oma “bränd” jms**

TÜ EPIKO

LIIKMED - piirkondlikud ühistud, tootjagrupid, üksiktootjad

Esmatasandi liikmed - juriidilised ettevõtted, FIE-d (kokku 69)

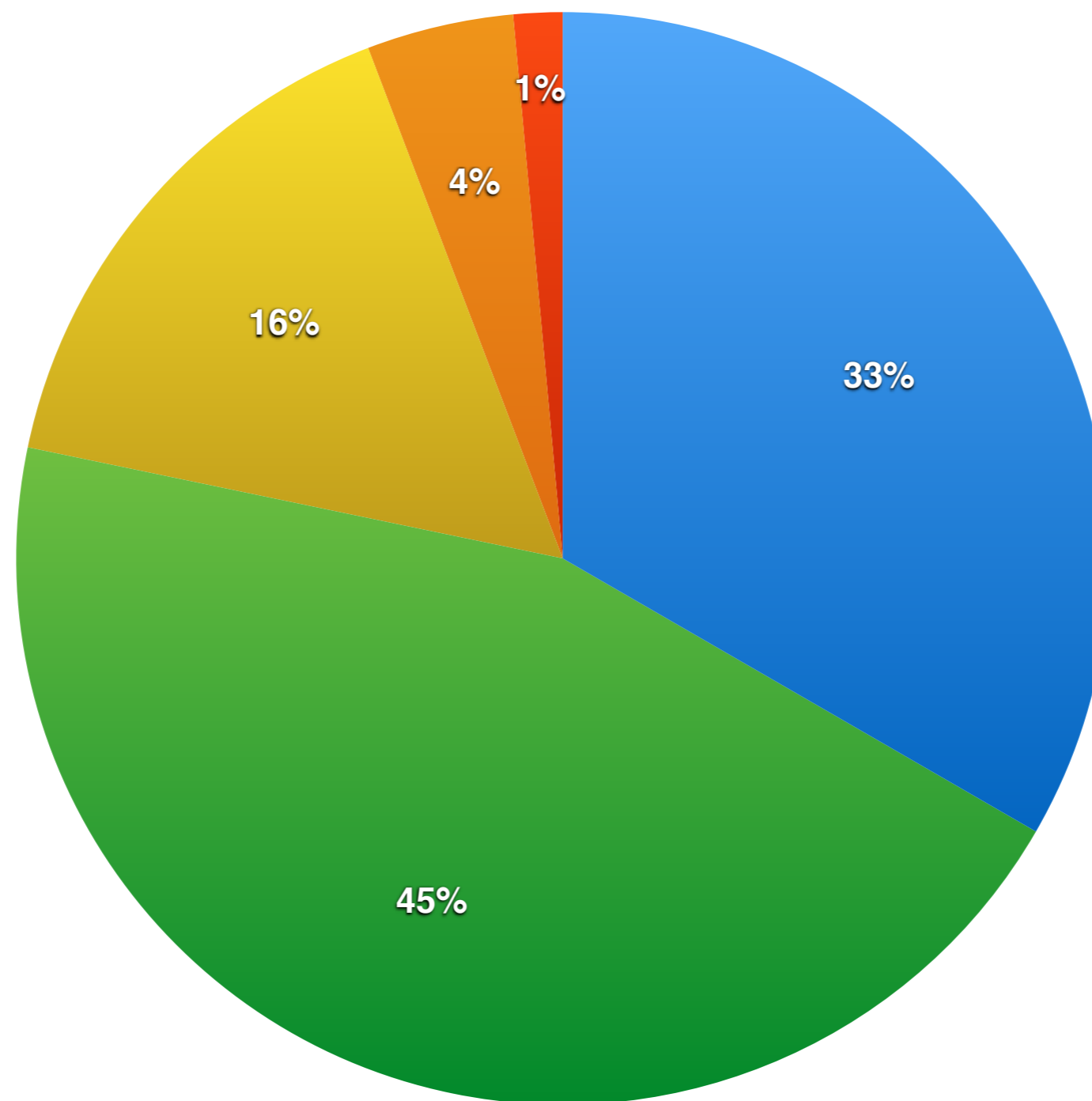
Kokku lüpsilehmi 10,300

Kokku liikmetelt varutav ja ostjatele müüdav toorpiim ca 90,000 t aastas

Ettekanne, EMÜ, 24.05.2019

Liikmed, ettevõtjad 2018

TÜ EPIKO farmid 01.01.2019

● Rakvere PÜ - 23 ● EPTÜ - 31 ● Metsaküla Piim AS - 11 ● Kiigemäe talu - 3
● Arude talu - 1

Ettekanne, EMÜ, 24.05.2019

TÜ EPIKO struktuur

Esmatasandi liikmed

Põhiliikmed

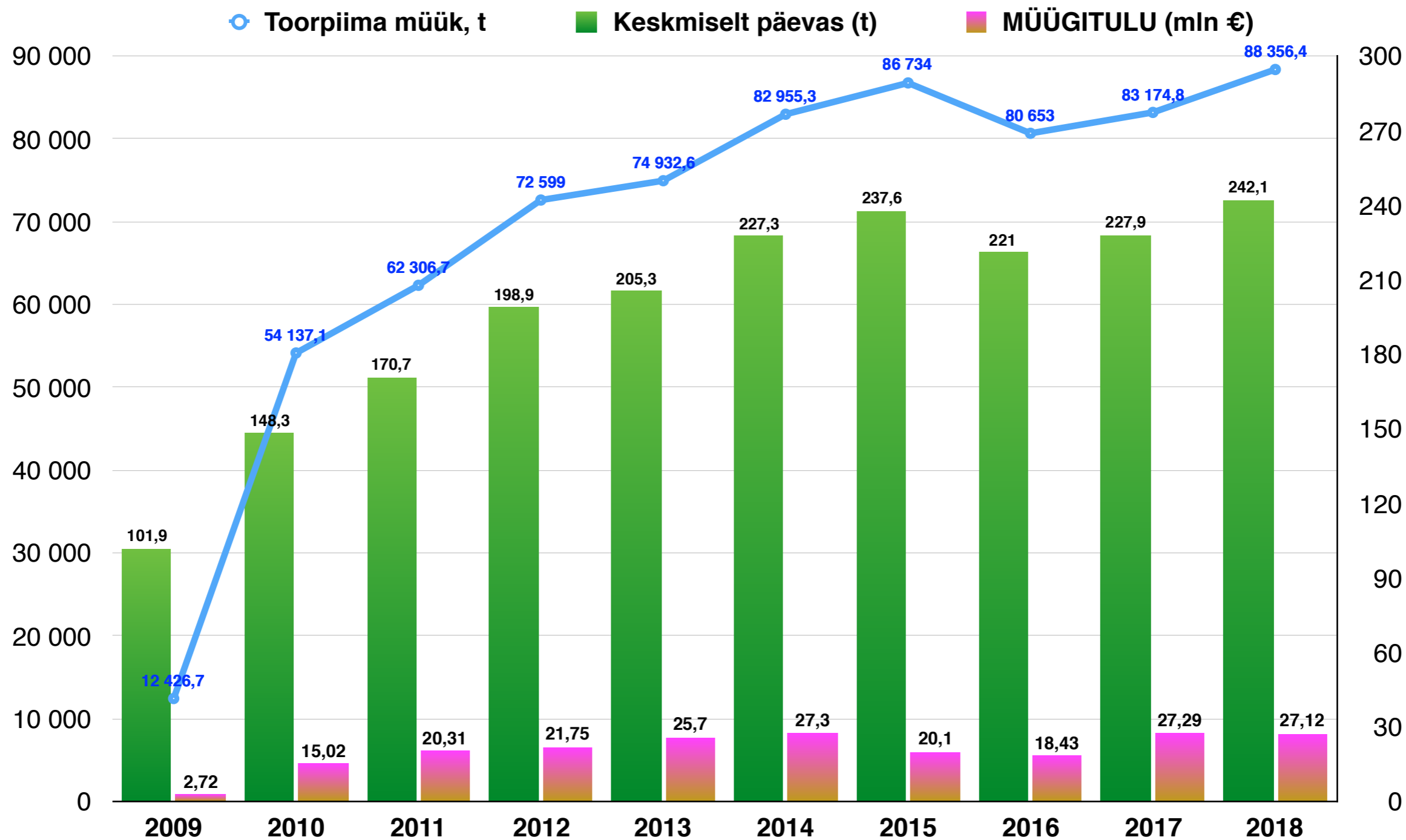
Nõukogu

Juhatus

**Raamatu-
pidamine
(teenus)**

Ettekanne, EMÜ, 24.05.2019

Müügikäive 2009-2018

Ettekanne, EMÜ, 24.05.2019

TOORPIIMA KOKKUOST

Eestis ja TÜ EPIKO 2017-2018

	2017	2018	Muutus %
Eesti (t)	726 800	748 000	2,92%
<i>TÜ EPIKO kokku (t)</i>	<i>83 175</i>	<i>88 356</i>	<i>6,23%</i>
%	<i>11,44%</i>	<i>11,81%</i>	X

Allikas: eSTAT

Ettekanne, EMÜ, 24.05.2019

Toorpiima kokkuostu hindade prognoos

TOORPIIMA
kokkuostu
prognoos-baashind
2019
305 €/t, tegelikult

TOORPIIMA
kokkuostu
prognoos-baashind
2018
290 €/t, tegelikult 307 €/t (eSTAT)

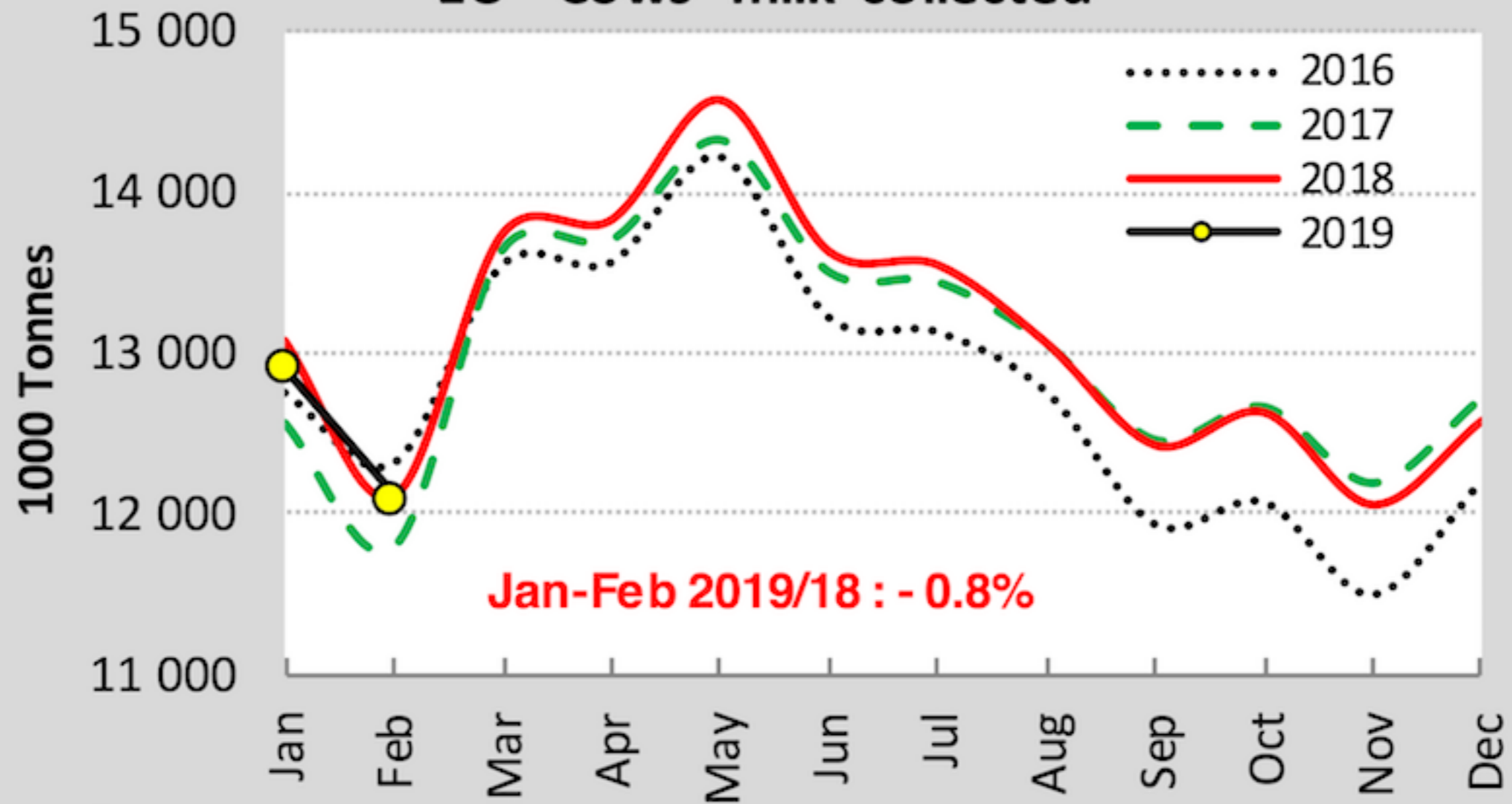

2. Piimaturgudest - tootmine ja tarbimine

Piima kokkuost, EL

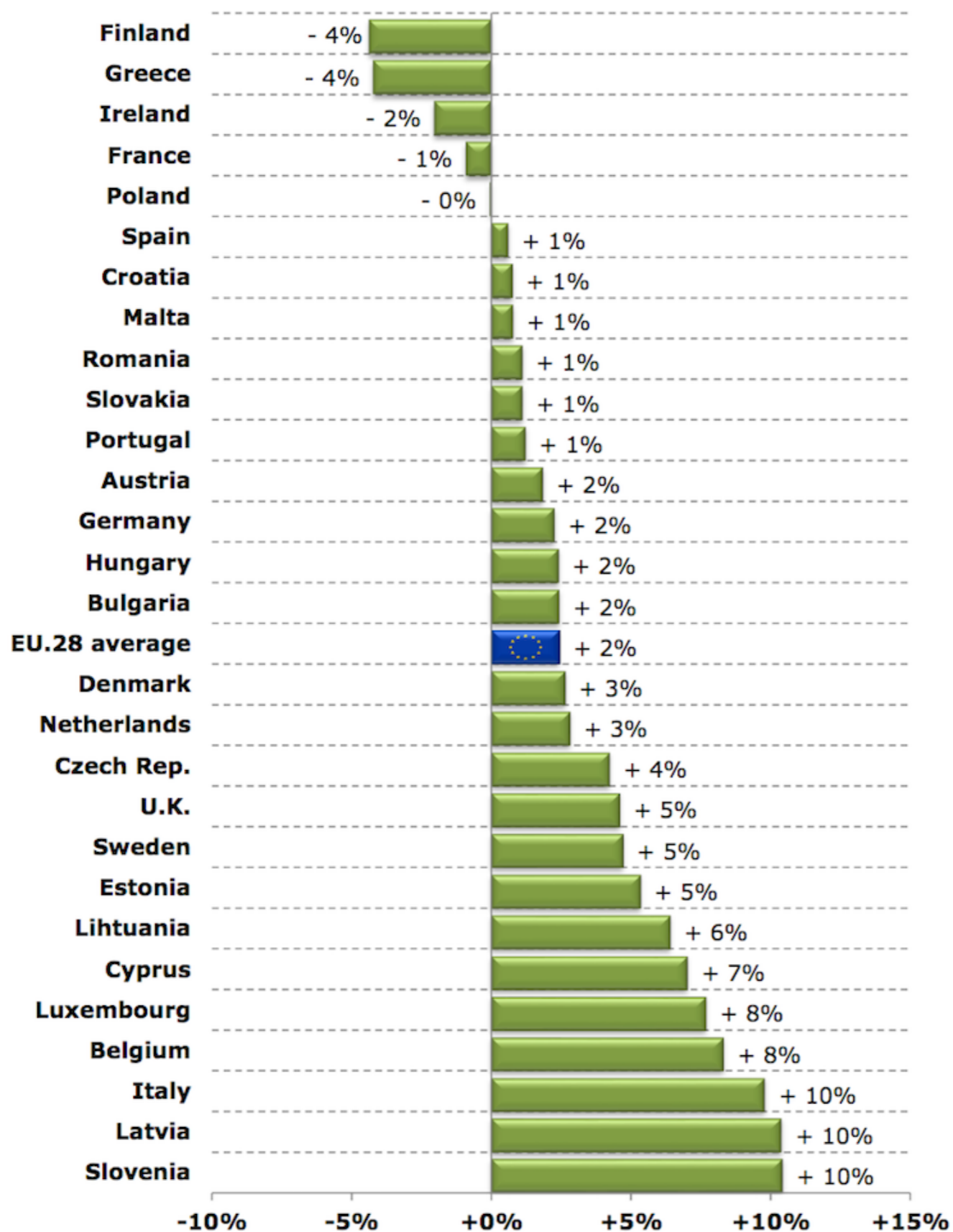
EU - Cows' milk collected

Allikas: MMO

Ettekanne, EMÜ, 24.05.2019

Raw Milk Price evolution in March 2019 compared to March 2018

Piima kokkuost, EL (2)

Allikas: MMO

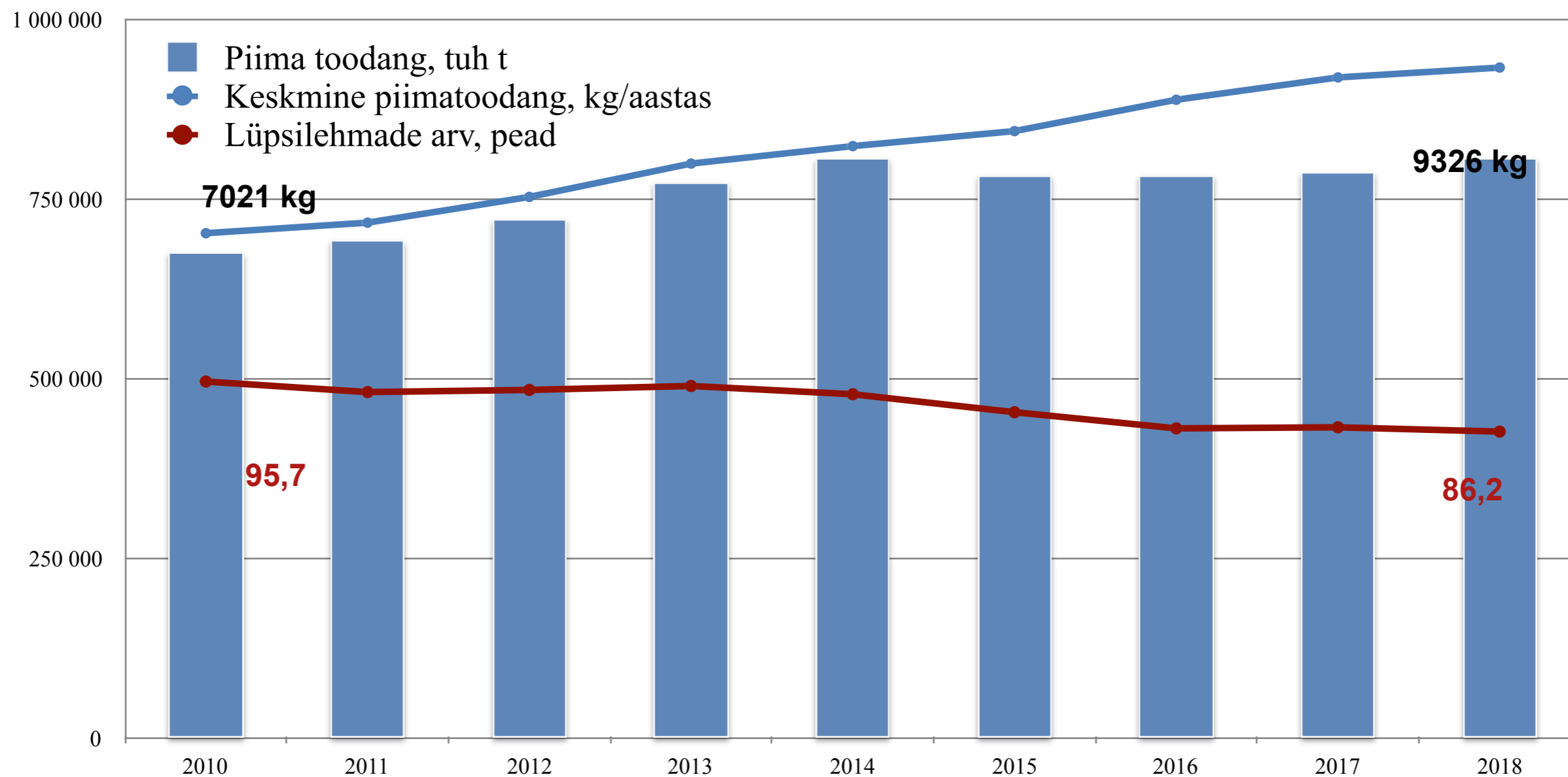
Ettekanne, EMÜ, 24.05.2019

* : estimated figures for Mar 2019

Source : Member States (Reg. (EU) No 2017/1185 Article 12(a) - Annex II.4(a))

Piima tootmine (tuh. t)

ja keskmine piimatoodang lehma kohta (kg/aastas) Eestis 2010-2017

Ettekanne, EMÜ, 24.05.2019

Piima tootmine maailmas

2018

Selected Country	Period	Milk Production*	on 2017 ¹		on 2016 ¹		on 2015 ¹	
			± vol.	± var. %	± vol.	± var. %	± vol.	± var. %
Cheese, Butter and Powders EXPORTING COUNTRIES								
ARGENTINA	Jan-Dec 2018	(e) 10.088	+412	+4,3%	+223	+2,3%	-1.469	-12,7%
AUSTRALIA	Jan-Dec 2018	9.305	-174	-1,8%	-191	-2,0%	-841	-8,3%
BELARUS	Jan-Nov 2018	(e) 6.769	+26	+0,4%	+186	+2,8%	+267	+4,1%
CHILE	Jan-Dec 2018	2.242	+190	+9,2%	+189	+9,2%	+150	+7,2%
NEW ZEALAND	Jan-Dec 2018	21.947	+487	+2,3%	+773	+3,7%	+410	+1,9%
UKRAINE	Jan-Dec 2018	10.097	-183	-1,8%	-290	-2,8%	-585	-5,5%
EU-28	Jan-Dec 2018	157.410	+1.343	+0,9%	+4.239	+2,8%	+5.078	+3,3%
USA	Jan-Dec 2018	(e) 98.646	+912	+0,9%	+2.300	+2,4%	+4.027	+4,3%
URUGUAY	Jan-Dec 2018	(e) 2.063	+79	+4,0%	+233	+12,7%	+28	+1,4%
TOTAL SELECTED COUNTRIES		318.568²	3.091²	+1,0%³	7.662²	+2,5%³	7.065²	+2,4%³
Cheese, Butter and Powders IMPORTING COUNTRIES								
BRAZIL	Jan-Sep 2018	(e) 18.276	-33	-0,2%	+843	+4,8%	-20	-0,1%
JAPAN	Jan-Dec 2018	7.293	+16	+0,2%	-101	-1,4%	-87	-1,2%
MEXICO	Jan-Dec 2018	12.380	+207	+1,7%	+413	+3,5%	+633	+5,4%
RUSSIA	Jan-Dec 2018	(e) 30.640	+455	+1,5%	+853	+2,9%	+753	+2,5%
TURKEY	Jan-Dec 2018	10.028	+916	+10,1%	+814	+8,8%	+1.091	+12,2%
TOTAL SELECTED COUNTRIES		78.617²	1.561²	+2,1%³	2.822²	+3,8%³	2.369²	+3,3%³

Allikas: CLAL

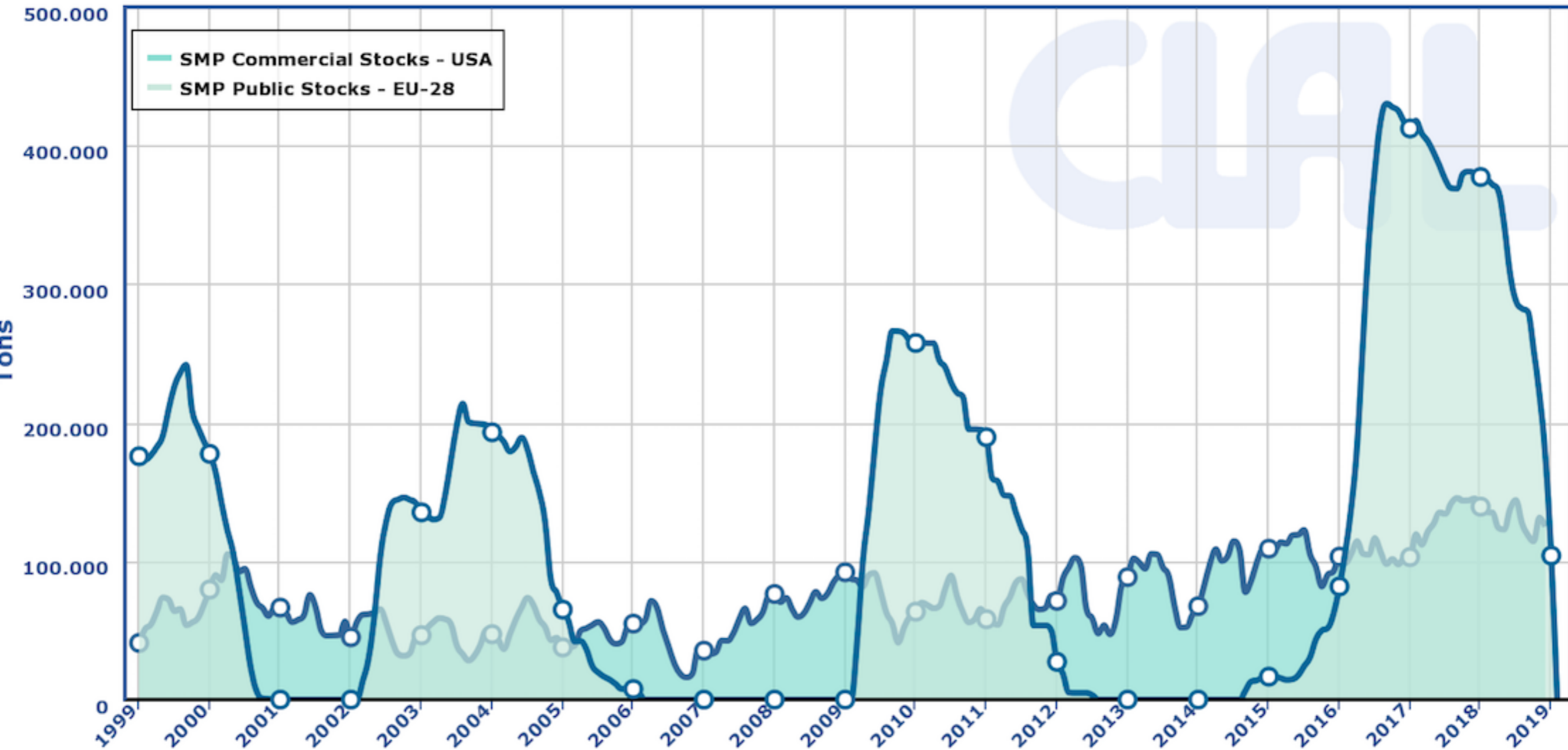
Ettekanne, EMÜ, 24.05.2019

EL ja USA lõssipulbri laoseisud (t)

Comparative historical overview on SMP Stocks in the EU-28 and US

Processed by CLAL

Allikas: CLAL

Ettekanne, EMÜ, 24.05.2019

Piimatoodetega isevarustus (2)

SELF-SUFFICIENCY MILK - 2019 (January) BALTICS and NORDICS: **156,1%**

	Denmark 292,0%	Sweden 94,7%	Finland 102,4%	Lithuania 189,1%	Estonia 165,0%	Latvia 183,3%
Milk deliveries (Ton)***	480.000	238.140	199.560	103.500	64.400	61.370
<i>% Deliveries on BALTICS and NORDICS deliveries</i>	41,85%	20,76%	17,40%	9,02%	5,61%	5,35%
Import (Ton ME)*	83.904	108.030	53.246	59.043	12.326	24.160
Export (Ton ME)*	399.515	94.802	57.926	107.821	37.693	52.054
<i>% Export in ME on milk deliveries</i>	83,23%	39,81%	29,03%	104,17%	58,53%	84,82%
Domestic use incl. stock (Ton ME)**	164.389	251.369	194.879	54.722	39.034	33.476
Area (Km²)	43.094	450.295	338.145	65.300	45.228	64.589
Population	<i>n.d.</i>	<i>n.d.</i>	<i>n.d.</i>	<i>n.d.</i>	<i>n.d.</i>	<i>n.d.</i>
Densiy (population/km²)	<i>n.d.</i>	<i>n.d.</i>	<i>n.d.</i>	<i>n.d.</i>	<i>n.d.</i>	<i>n.d.</i>
N° cows	<i>n.d.</i>	<i>n.d.</i>	<i>n.d.</i>	<i>n.d.</i>	<i>n.d.</i>	<i>n.d.</i>

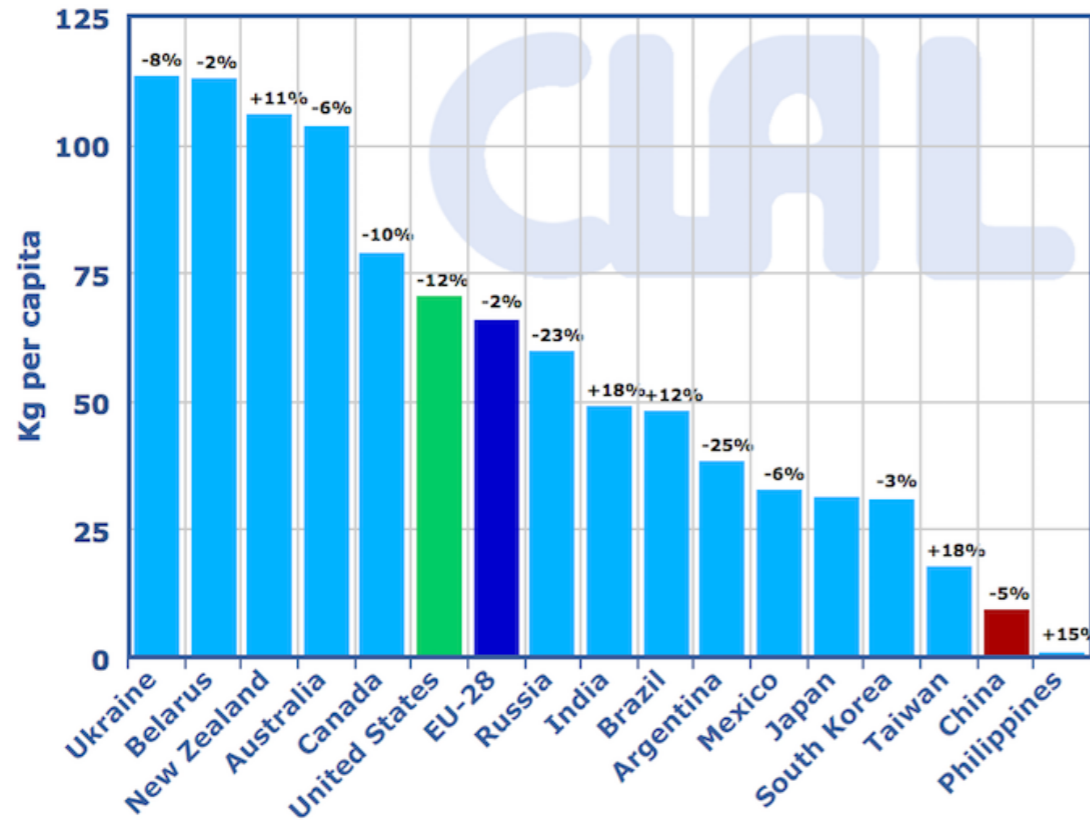
* Import/Export in **milk equivalent (ME)** of liquid milk, yogurt, condensed milk, Cheese, SMP, WMP.

** Domestic use in **milk equivalent (ME)** including stock change = Milk deliveries + Import in ME - Export in ME

*** Cow milk's deliveries

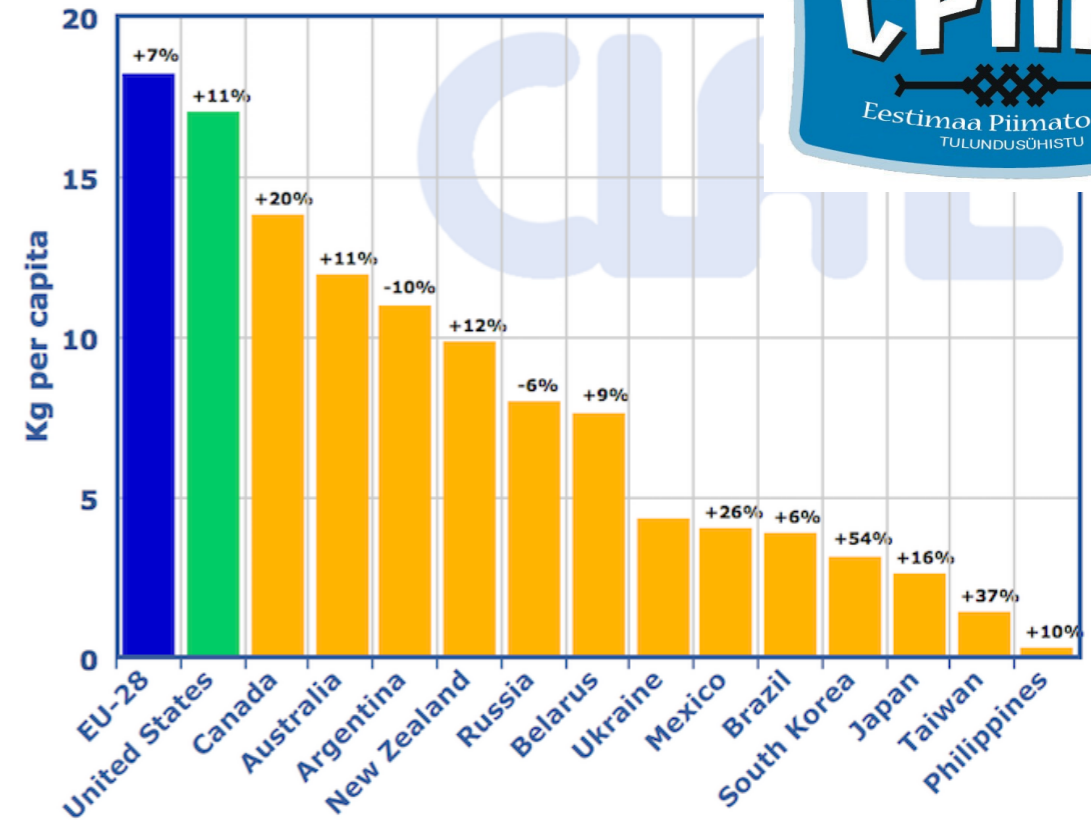
Per capita Milk consumption
 % variation referred to 2017 vs 2012

Processed by CLAL

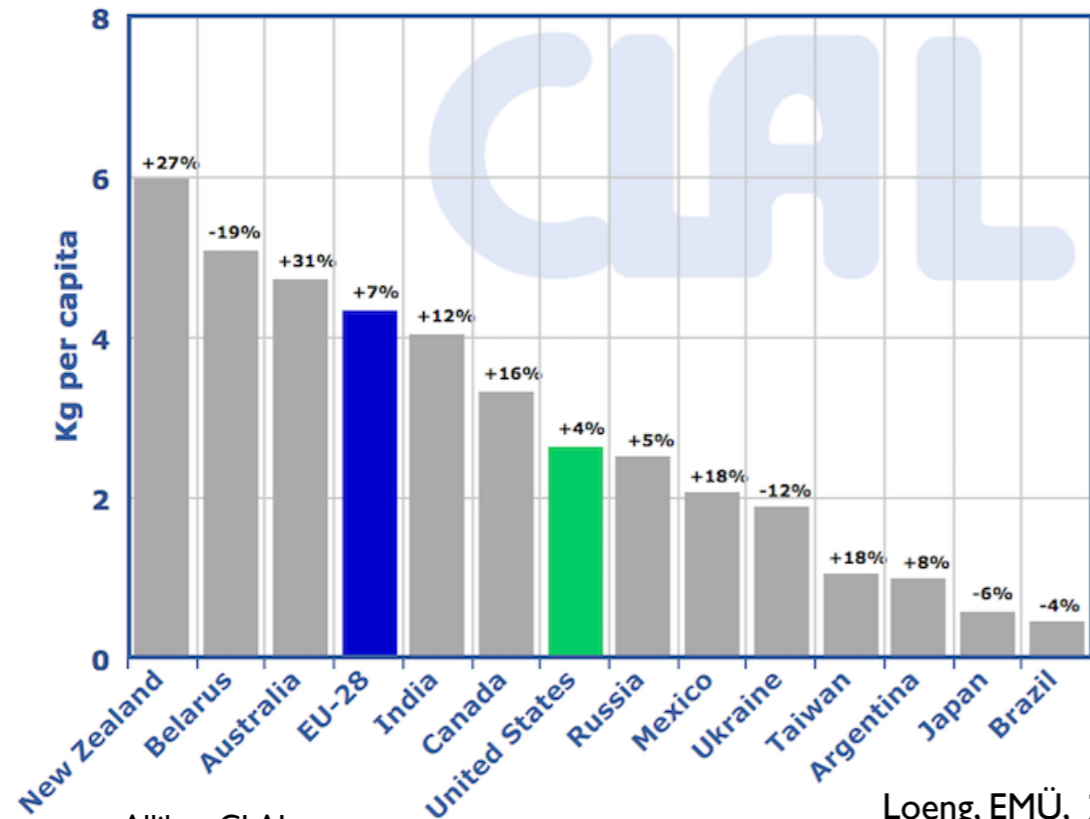
Per capita Cheese consumption
 % variation referred to 2017 vs 2012

Processed by CLAL

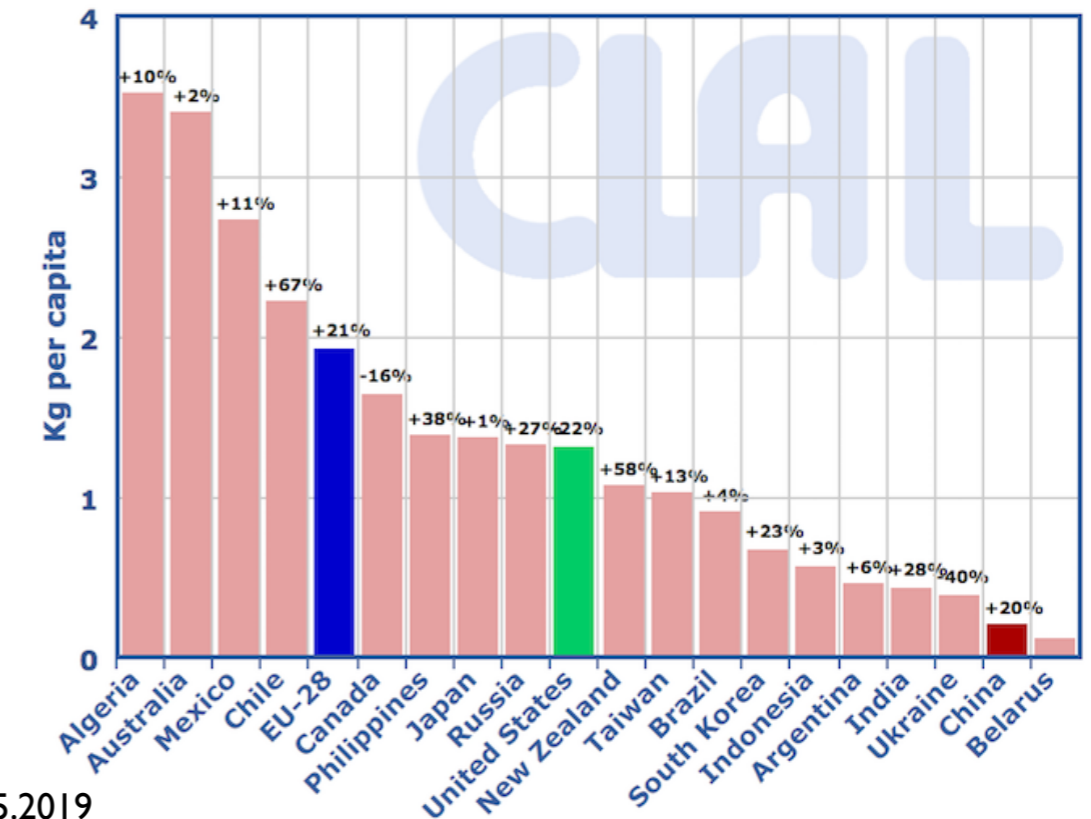
Per capita Butter consumption
 % variation referred to 2017 vs 2012

Processed by CLAL

Per capita SMP consumption
 % variation referred to 2017 vs 2012

Processed by CLAL

Allikas: CLAL

3. Toorpiima ja -toodete turuhinnad

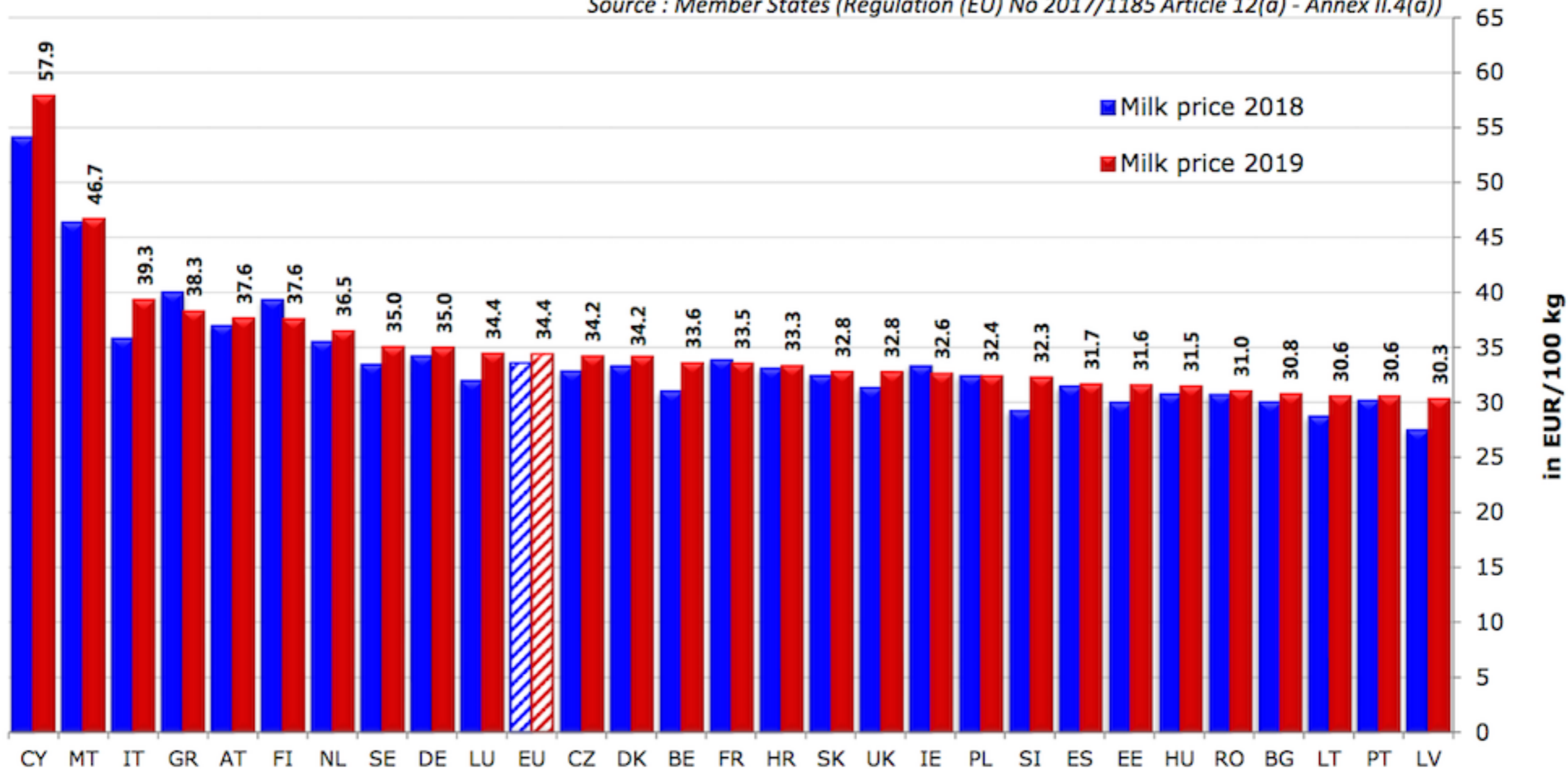
EL toorpiima kokkuostu hinnad, €/100 kg

EU MILK PRICES

(Mar 2019 vs Mar 2018)

Source : Member States (Regulation (EU) No 2017/1185 Article 12(a) - Annex II.4(a))

Eesti toorpiima kokkuostu hind €/t

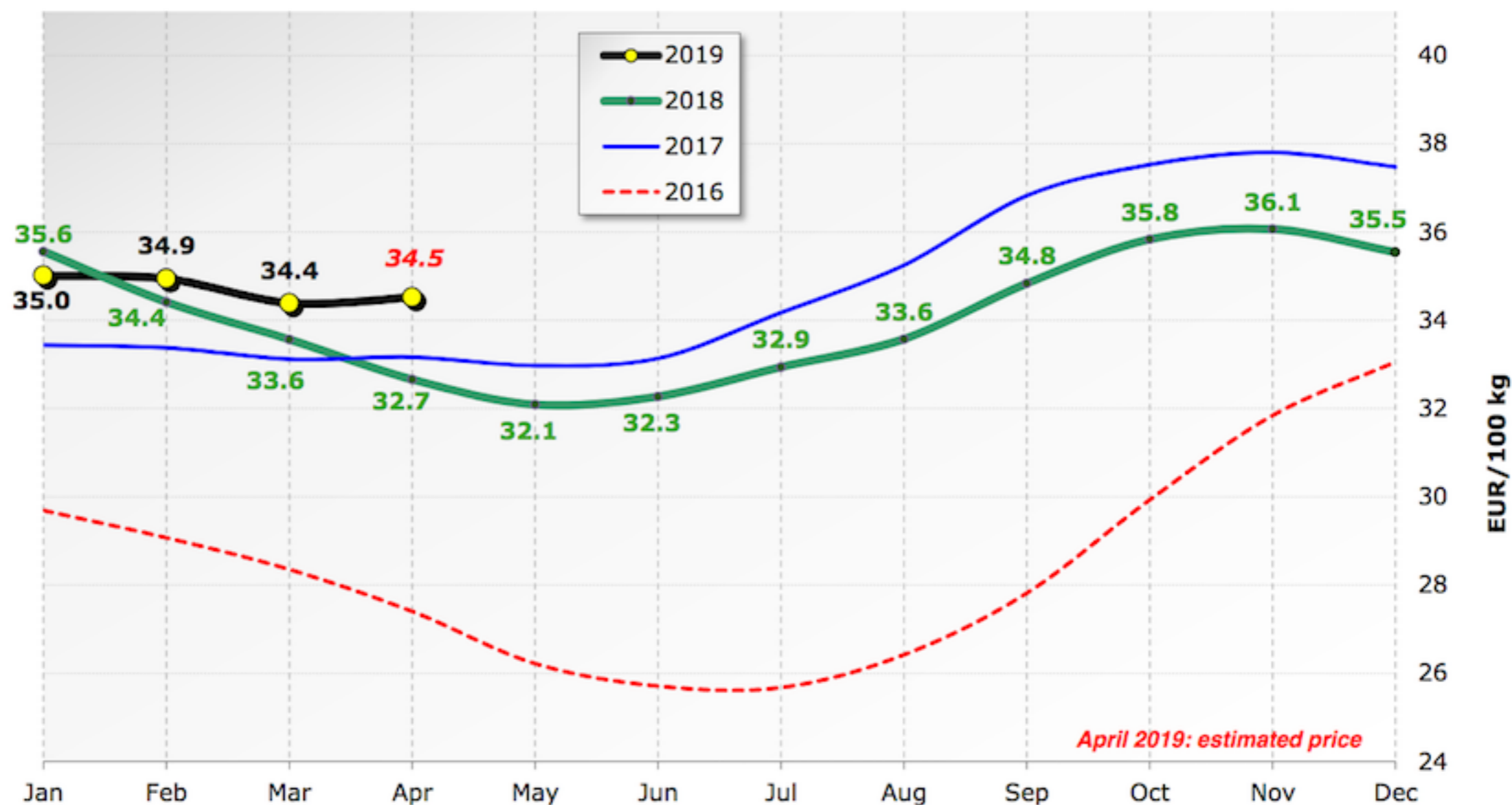
	2017	2018	2019
Kasvavalt kokku	326,69	306,96	317,71
Jaanuar	326,61	318,56	317,06
Veebruar	325,53	302,41	320,32
Märts	321,30	299,65	315,70

Allikas: eSTAT

EL toorpiima kokkuostu hinnad - graafik, €/100 kg

Milk Prices paid to the Producers EU (weight. avg.)

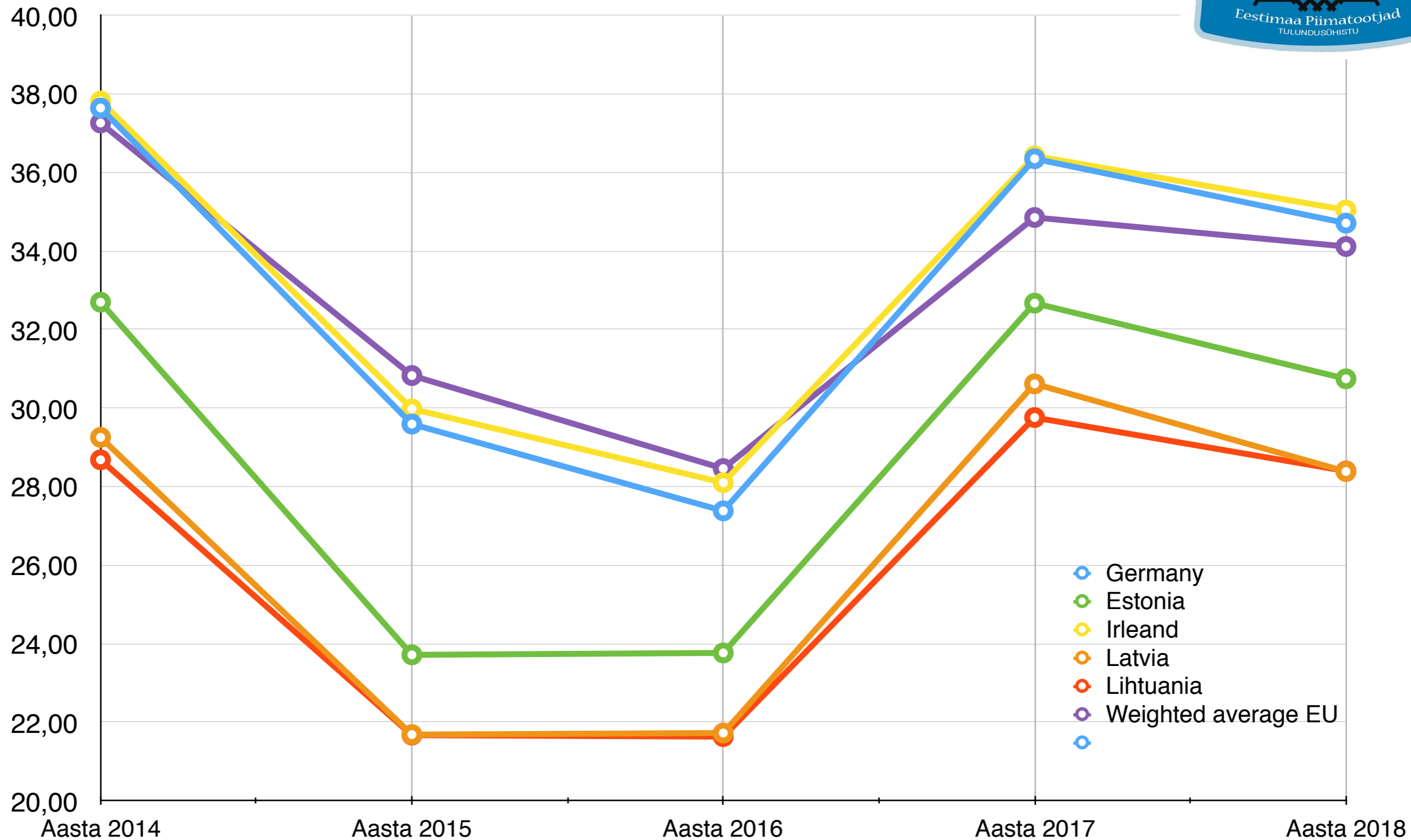
Source : Member States Reg. (EU) No 2017/1185 Article 12(a) - Annex II.4(a))

Allikas: MMO

Ettekanne, EMÜ, 24.05.2019

EL vs Eesti toorpiima kokkuostu hinnad

Mõnede EL28 liikmesriikide piima kokkuostu hinnad 2014-2018

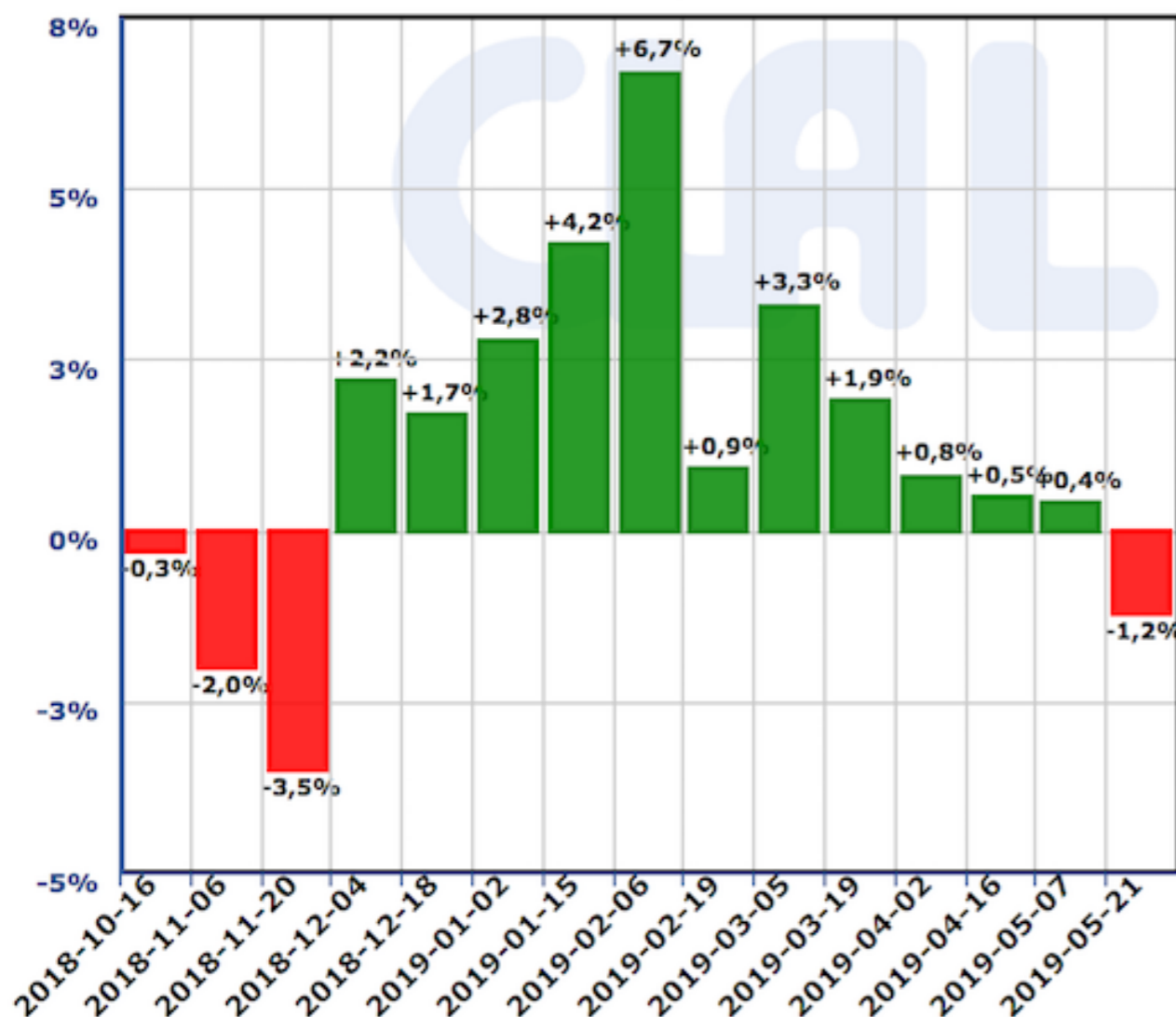
Allikas: MMO

Ettekanne, EMÜ, 24.05.2019

Fonterra oksjon 21.05.2019

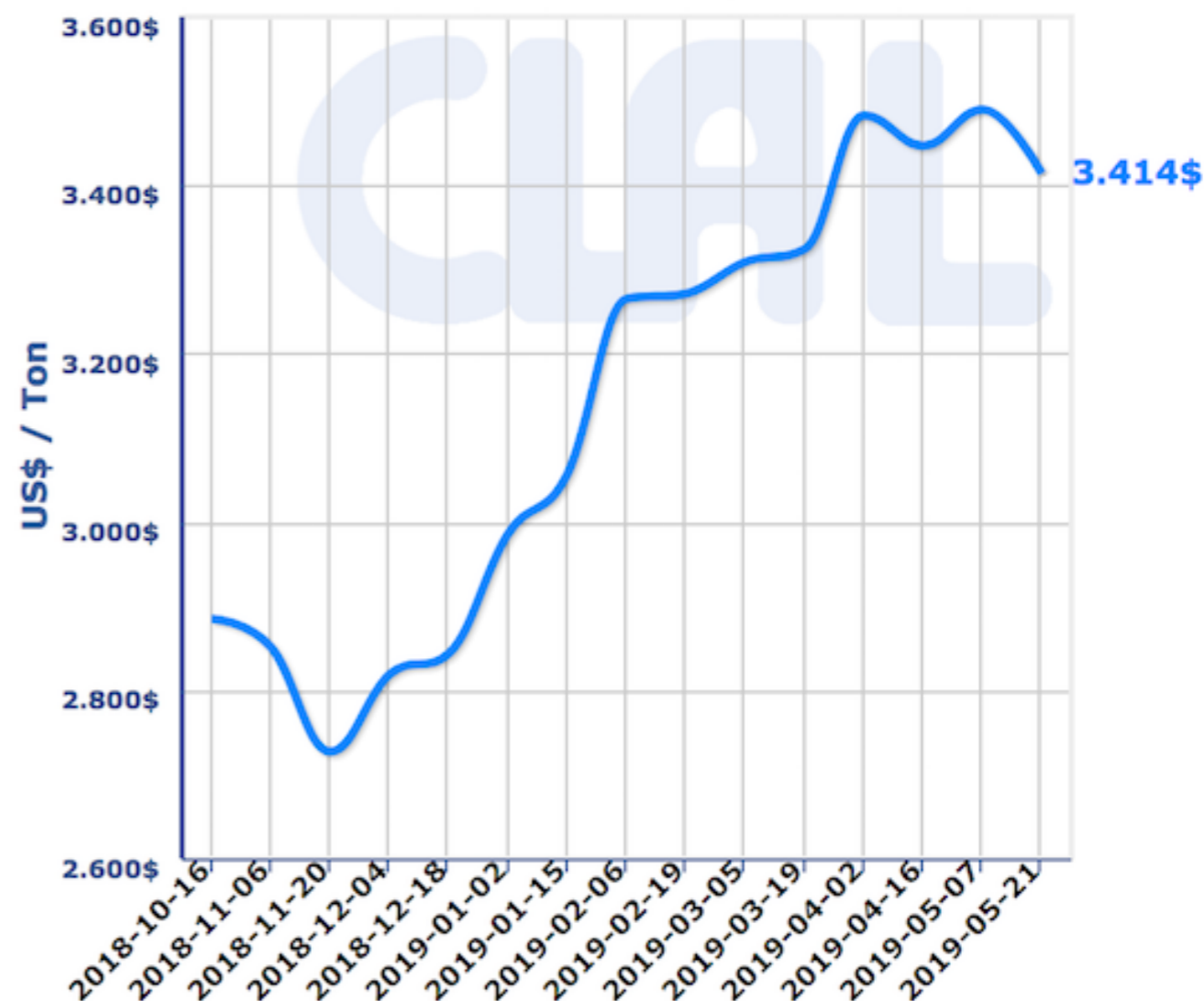
Change in GDT Price Index

Processed by Clal

AVG winning price

Processed by Clal

Allikas: CLAL

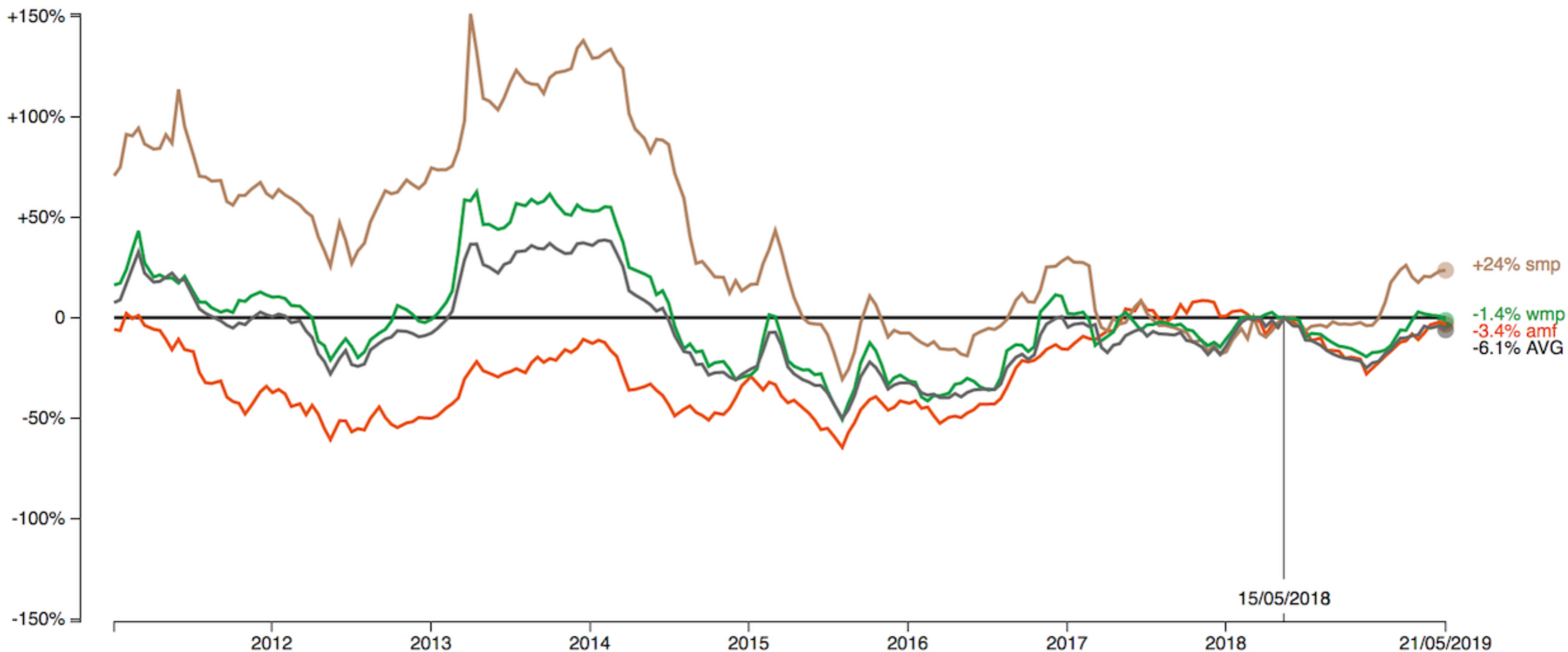
Ettekanne, EMÜ, 24.05.2019

Fonterra oksjon 21.05.2019 (2)

Historical comparison of average price changes for WMP, SMP, AMF and All products.

Compare average prices for any selected historical event with the most recent results for Trading Event [236 on May 21st 2019]

Y axis scale is the price change % of the last TE from the TE Highlighted

Position your cursor over the date of interest, and view the average price % change of WMP, SMP, AMF and all products compared with the most recent Trading Event. % shown on the chart represent the weighted average price change, for that product group, for the trading event selected.

Allikas: CLAL

Ettekanne, EMÜ, 24.05.2019

EL piimakaupade 2017- 2019 keskmised hinnad, €/100 kg

	VÖI, 82%	Lössipulber	Piimapulber	Cheddar-juust	Edam-juust	Gouda-juust	Emmental	Vadakupulber
<i>AV2017</i>	518	174	290	340	328	327	422	86
<i>AV 2018</i>	506	149	272	325	300	306	438	76
<i>AV 2019</i>	429	189	285	322	307	310	446	86
<i>AV märts 2019</i>	420	193	291	322	306	309	442	83

Allikas: MMO

4. Toorpiima hinnastamine - baas e ostuhind (prognoos-hind)

Toorpiima hinnastamine - Müüja ja Ostja

- Järgneva perioodi kokkuostu (baas)hinna kujundamisel lähtuvad Ostja ja Müüja turusituatsioonist, ja fikseeritakse perioodile eelneva kalendrikuu lõpuks, kui jooksvalt ei lepita kokku teisiti.

Muud skeemid:

- *eSTAT keskmise toorpiima kokkuostu hinna järgimine;*
 - *EL28 keskmise toorpiima kokkuostu hinna järgimine*
 - *jms*
- Ostja ja Müüja vahel kokkulepitud (baas)hind on lepinguliseks piima kokkuostuhinnaks Müüja ja Ostja vahel ning kehtivuse periood fikseeritakse poolte vahel kirjalikult (või e-posti teel), ja on Lepingu lahutamatu osa (Lisa 3);
 - (Baas)hinda korrigeeritakse igakuiselt Piima kvaliteedist, kogusest, ja omadustest tulenevalt lepingu Lisas 2 toodud parameetrite järgi.

EL28 keskmised toorpiima kokkuostu hinnad

EU PRICES of COW's RAW MILK in EURO/100 kg

Source: Regulation (EU) No 2017/1185 Article 12(a) - Annex II.4(a) (prices of raw milk at real fat and protein content paid to milk producers)

	Belgium	Bulgaria	Czech Rep.	Denmark	Germany	Estonia	Ireland	Greece	Spain	France	Croatia	Italy	Cyprus	Latvia	Lihtuania	Luxembourg	Hungary	Malta	Netherlands	Austria	Poland	Portugal	Romania	Slovenia	Slovakia	Finland	Sweden	U.K.	Weighted averages			% compared to previous month (*)			
																													EU-15	EU-13	EU (weight. avg.)				
2017m07	34.32	29.31	31.54	36.58	35.89	32.78	34.96	38.02	30.10	34.04	30.67	36.78	55.30	29.81	27.74	33.63	29.88	46.73	37.25	36.76	31.61	28.47	26.66	29.85	30.49	37.50	36.59	30.53	34.70	31.00	34.17	+ 3.1%	Jul-17		
2017m08	36.06	29.84	32.08	37.51	37.44	32.94	37.68	38.83	30.68	35.11	29.95	37.15	55.96	30.05	28.65	35.02	30.47	50.85	38.50	37.70	32.57	29.85	26.91	30.56	30.91	37.66	37.99	30.97	35.83	31.72	35.25	+ 3.1%	Aug-17		
2017m09	37.70	30.60	33.08	38.44	39.39	33.97	40.79	39.34	31.26	36.60	30.84	37.70	56.58	31.79	31.49	37.27	31.17	53.35	40.50	39.74	33.71	30.77	29.46	32.38	31.97	38.22	40.20	32.82	37.46	33.01	36.83	+ 4.5%	Sep-17		
2017m10	37.51	31.27	34.37	39.23	40.34	34.40	41.95	40.04	31.84	36.17	32.24	37.68	57.14	32.69	33.99	38.18	31.93	53.12	41.75	40.99	34.46	31.39	31.37	32.95	33.06	38.88	40.87	34.52	38.11	34.02	37.53	+ 1.9%	Oct-17		
2017m11	37.01	31.84	35.33	39.24	40.52	34.17	41.86	40.60	32.52	36.40	32.34	38.02	56.77	32.73	33.20	38.69	32.32	51.17	41.75	41.44	35.80	32.01	31.29	33.22	33.61	38.96	40.25	34.92	38.30	34.80	37.80	+ 0.7%	Nov-17		
2017m12	35.67	32.29	35.40	37.89	39.96	33.17	40.59	40.74	32.43	36.01	33.12	38.08	55.96	32.59	32.23	38.49	32.45	49.16	41.50	41.81	36.07	32.30	31.97	32.97	33.97	38.78	40.05	34.79	37.90	34.91	37.48	- 0.9%	Dec-17		
2018m01	31.59	31.99	34.48	35.86	36.76	31.86	39.43	40.48	31.94	35.27	33.21	36.57	55.69	30.72	30.76	34.89	32.13	46.97	37.50	40.27	34.02	31.16	32.11	31.10	33.71	39.22	37.56	33.35	35.90	33.51	35.56	- 5.1%	Jan-18		
2018m02	31.37	30.77	33.82	33.44	34.88	30.24	37.00	40.37	31.94	35.04	33.40	35.98	54.92	28.18	29.38	33.56	31.52	46.72	35.75	38.18	32.95	31.39	31.94	29.88	33.02	39.27	35.77	32.31	34.73	32.51	34.41	- 3.2%	Feb-18		
2018m03	31.01	30.03	32.82	33.29	34.21	29.97	33.31	39.98	31.46	33.85	33.08	35.81	54.09	27.48	28.72	31.98	30.74	46.35	35.50	36.96	32.41	30.18	30.70	29.22	32.42	39.32	33.46	31.32	33.85	31.85	33.57	- 2.5%	Mar-18		
2018m04	30.17	29.12	32.05	33.30	32.99	29.64	31.08	39.40	30.87	32.90	32.33	35.24	54.02	26.93	26.83	30.81	29.91	46.79	34.50	35.81	31.96	30.99	29.68	28.58	31.35	39.04	32.32	30.51	32.91	31.17	32.66	- 2.7%	Apr-18		
2018m05	29.58	29.07	31.21	34.23	32.38	29.23	31.17	39.17	30.68	32.43	31.83	34.89	54.37	26.74	25.96	29.88	28.90	49.13	34.00	35.02	30.69	30.36	28.32	28.74	30.65	36.41	31.68	29.63	32.41	30.19	32.09	- 1.7%	May-18		
2018m06	30.44	29.04	30.78	36.25	32.56	29.65	31.66	39.51	30.39	32.63	31.60	34.86	55.49	26.98	25.59	30.31	28.07	50.03	34.25	34.55	30.40	30.31	28.21	29.18	30.59	36.10	31.63	30.06	32.66	29.94	32.27	+ 0.6%	Jun-18		
2018m07	30.17	29.36	30.79	37.17	33.19	30.18	31.76	39.53	30.29	33.70	32.16	35.25	56.67	27.65	25.79	31.36	28.04	51.57	35.75	35.33	30.38	30.07	28.45	29.78	30.77	35.86	33.02	31.26	33.42	30.05	32.94	+ 2.1%	Jul-18		
2018m08	31.82	29.38	31.17	37.15	33.83	30.34	33.41	39.59	30.49	34.63	31.65	35.26	56.68	27.97	25.74	32.49	28.33	53.21	35.75	35.12	30.72	29.79	29.00	29.89	30.82	36.00	33.29	33.09	34.12	30.32	33.57	+ 1.9%	Aug-18		
2018m09	33.73	29.72	31.96	37.95	35.43	31.61	37.00	39.83	30.78	35.98	33.00	35.44	56.83	28.95	28.15	34.12	28.69	53.64	37.00	36.45	31.60	30.03	28.82	30.96	31.71	37.60	34.70	34.30	35.44	31.22	34.83	+ 3.8%	Sep-18		
2018m10	35.12	30.30	32.82	37.94	36.63	31.80	38.75	39.61	31.55	36.71	33.84	36.81	56.90	29.34	30.76	36.01	29.57	51.56	38.00	37.86	32.57	31.05	30.52	31.98	32.45	38.87	37.57	34.60	36.44	32.23	35.83	+ 2.9%	Oct-18		
2018m11	35.69	30.43	33.54	37.93	37.16	32.29	39.04	39.25	32.33	36.73	33.69	37.08	57.82	29.65	31.66	36.75	30.29	51.55	37.25	38.68	32.85	31.84	31.62	32.38	32.92	38.74	37.21	34.80	36.63	32.69	36.07	+ 0.6%	Nov-18		
2018m12	35.53	30.83	34.50	36.97	36.47	32.11	36.90	38.74	32.04	36.00	34.34	37.20	58.11	29.99	31.39	36.11	30.78	49.55	37.25	39.20	33.20	31.84	32.01	31.95	33.16	38.57	37.44	32.90	35.96	33.05	35.54	- 1.5%	Dec-18		
2019m01	33.86	30.94	34.66	34.16	35.47	31.71	34.28	38.88	32.04	35.98	33.96	39.51	58.07	30.21	30.61	34.96	31.08	48.22	36.25	38.25	32.48	31.09	31.46	32.56	33.26	38.27	35.96	32.51	35.41	32.68	35.02	- 1.5%	Jan-19		
2019m02	33.71	30.93	34.17	34.17	35.22	32.03	34.38	38.88	32.04	35.91	33.70	39.65	58.16	30.30	30.66	34.16	31.43	46.95	36.50	38.02	32.23	31.71	31.37	32.18	33.03	37.96	35.17	32.52	35.36	32.51	34.94	- 0.2%	Feb-19		
2019m03	33.59	30.76	34.21	34.17	34.98	31.57	32.63	38.29	31.65	33.54	33.33	39.32	57.89	30.34	30.56	34.44	31.48	46.71	36.50	37.64	32.39	30.55	31.04	32.27	32.78	37.60	35.04	32.76	34.70	32.54	34.39	- 1.6%	Mar-19		
2019m04	34.48	30.53	33.94	34.16	34.98	31.50	32.76	38.35	31.65	35.03	33.15	39.32	57.89	30.36	29.08	34.04	30.99	46.71	36.00	37.30	32.43	30.55	29.95	32.19	31.59	37.50	35.51	32.25	34.90	32.29	34.52	+ 0.4%	Apr-19		
2019m05																																			May-19
2019m06																																			Jun-19

Estimations DG AGRI-G3

Estimations based on National statistics

"estimated" prices by MS (indicator of price movement, not to be relied upon to forecast prices)

Allikas: MMO

MMO: https://ec.europa.eu/agriculture/sites/agriculture/files/market-observatory/milk/pdf/eu-raw-milk-prices_en.pdf

Ettekanne, EMÜ, 24.05.2019

STANDARDIZED MILK PRICE CALCULATIONS for March 2019 deliveries 1,000,000 kg/yr.

Prices in euro per 100 kg milk with 4.2% fat, 3.4% protein, 1,000,000 kg per year, tbc 24,999 and scc 249,999 per ml

Company		adjustments			MILK PRICE this month	rolling average last 12 months 1)	most recent suppl. payment
		quality	volume	season			
Milcobel	BE	0.73	1.13		32.72	33.02	0.24
Müller(Leppersdorf)	DE	0.51	0.71		32.47	32.32	
DMK Deutsches Milchkontor eG	DE		0.20		31.71	32.83	
Hochwald Milch eG	DE	0.76			31.94	32.90	0.10
Arla Foods DK	DK	0.90			32.70	33.08	2.30
Valio	FI				34.91	35.11	0.92
Savencia (Basse Normandie)	FR	1.18			34.60	33.95	
Danone (Pas de Calais)	FR				34.02	34.32	
Lactalis (Pays de la Loire)	FR		0.39		34.89	34.33	
Sodiaal (Pas de Calais)	FR	0.58		-0.39	35.07	34.79	0.23
Dairy Crest (Davidstow)	UK	0.11	0.68		33.60	32.53	
Dairygold	IE	0.39			31.30	32.17	
Glanbia	IE				30.69	31.86	
Kerry Agribusiness	IE				31.82	32.26	
Granarolo (North)	IT	0.77			37.87	37.87	
FrieslandCampina	NL				35.97	35.54	0.57
AVERAGE MILK PRICE 2)					33.52	33.68	
Emmi	CH		3.28	-3.45	47.36	48.72	0.88
Fonterra 3)	NZ				30.56	29.79	
United States Class III 4)	US	0.15			33.72	32.28	

All prices are VAT excluded, paid to producers and assuming milk is collected every other day.

1) Exclusive of most recent supplementary payment

2) Arithmetic average

3) Based on most recent forecast

4) Based on USDA announcement

Ettekanne, EMÜ, 24.05.2019

EL vs Eesti toorpiima kokkuostu hinnad - tabel

	Est. 2014-2017 keskm, €/ 100 kg	BO 2014-2017 keskm, €/ 100 kg	Germ. 2014-2017 keskm, €/ 100 kg	EU28 2014-2017 keskm, €/ 100 kg			
	28,22	31,76	32,73	32,85			
Est-BO 2014-2017					-3,54	88,84%	-11,16%
Est-Germ 2014-2017					-4,52	86,20%	-13,80%
Est-EU 2014-2017					-4,63	85,90%	-14,10%
Est-EU 95% 2014-2017				31,21	-2,99	90,43%	-9,57%

Allikas: MMO

Mõned kokkuostu hinna kujundamise mudeleid (€/100kg)

	eSTAT +5 €/t	%EL28st	95%ELst	93% ELst
2014	33,20	89,10%	35,40	34,65
2015	24,21	78,53%	29,29	28,67
2016	24,26	85,24%	27,04	26,47
2017	33,17	95,12%	33,13	32,43
2018	31,24	91,59%	32,41	31,73
AV-€/100kg	29,22	87,92%	31,45	30,79
AV-€/t	292,17	x	314,51	307,89
			-22,35	-15,73

Toorpiima kokkuostu hinna kalkulaator

https://www.clal.it/en/index.php?section=payout_smp_butter

PAYOUT SMP+BUTTER calculator

Current prices and indicative values

	Your values		Current prices and indicative values
Price Markenbutter	<input type="text" value="4125"/>	€/tons	4125
Price SMP ADPI-Extra	<input type="text" value="2070"/>	€/tons	2070
Price SMP lose	<input type="text" value="1895"/>	€/tons	1895
Average Price SMP	1983	€/tons	1982
SMP from 100kg of skim milk	<input type="text" value="10.37"/>	Kg	10.37
Cost transf. into Butter	<input type="text" value="26"/>	€/100kg	26
Cost transf. into SMP	<input type="text" value="38"/>	€/100kg	38
Hypothetical price	33.80	€/100kg	33.80

CLAL.it **CALCULATE** **RESET**

Toodete hinnad seisuga 15.05.2019, Hannover

PROCESSED by CLAL

Ettekanne, EMÜ, 24.05.2019

5. Toorpiima hinna korrektsioon kuivaine ja kvaliteedi alusel

Mille järgi toimub toorpiima baashinna e ostuhinna korrektsioon

- 1. Rasva ja valgu sisaldus %**
- 2. Piima kvaliteet (sordilisus)**
- 3. Logistika või pealelaadimiskordade arv**
4. Piimamaht, mis korraga peale laaditakse
5. Muud võimalused (ühistu liikmeks oleku aeg, jms)

Toorpiima baashinna e ostuhinna korrektsioon rasva- ja valgusisalduse alusel

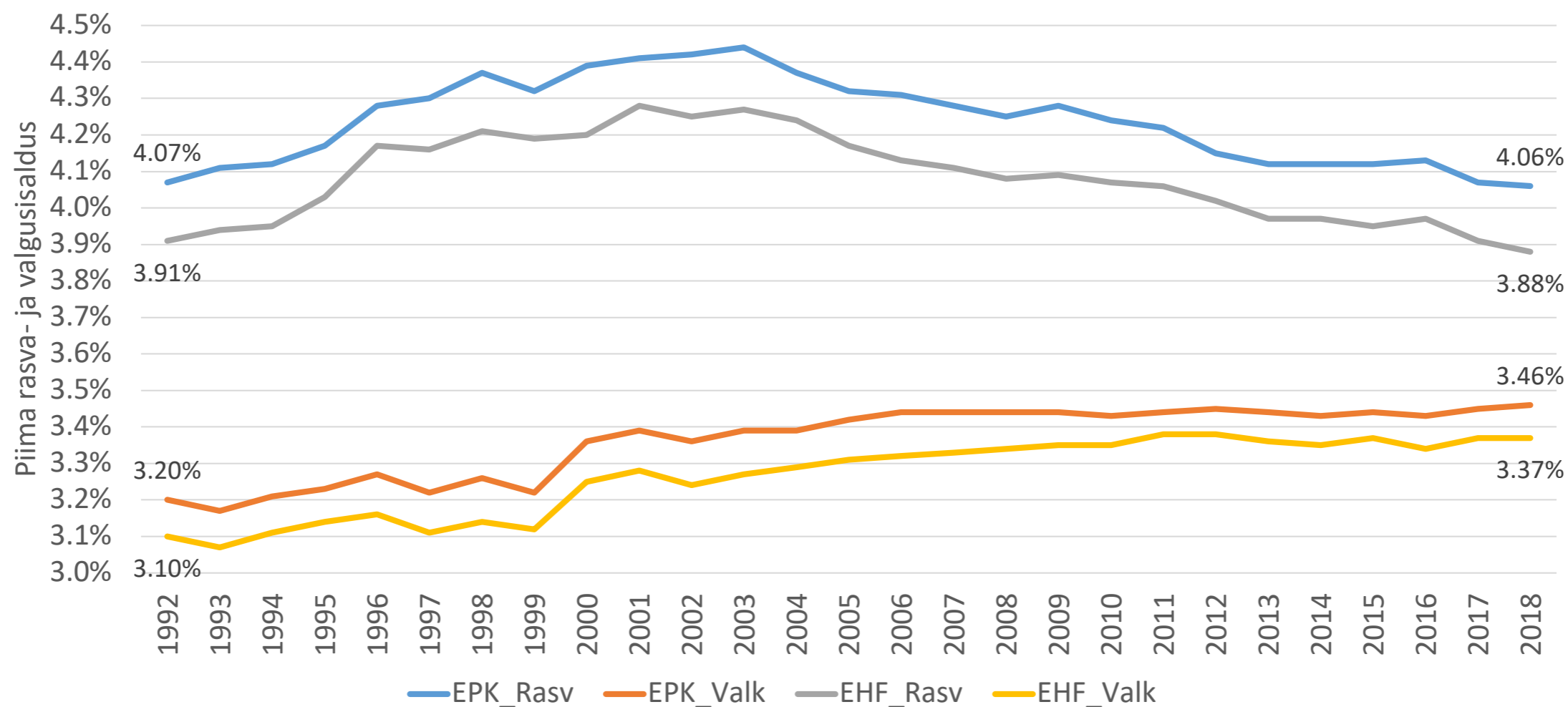
Võimalik piima korrektsiooni-mudel rasva- ja valgusisalduse alusel sätestatakse lepingus (näide):

1.Kvaliteedinõuded piimale:

2.1.1 valgu baasprotsenti ületava või alla selle jääva iga 0,1% eest vastavalt 1,60 €/tonn. Valgusisalduse baas on 3,35%;

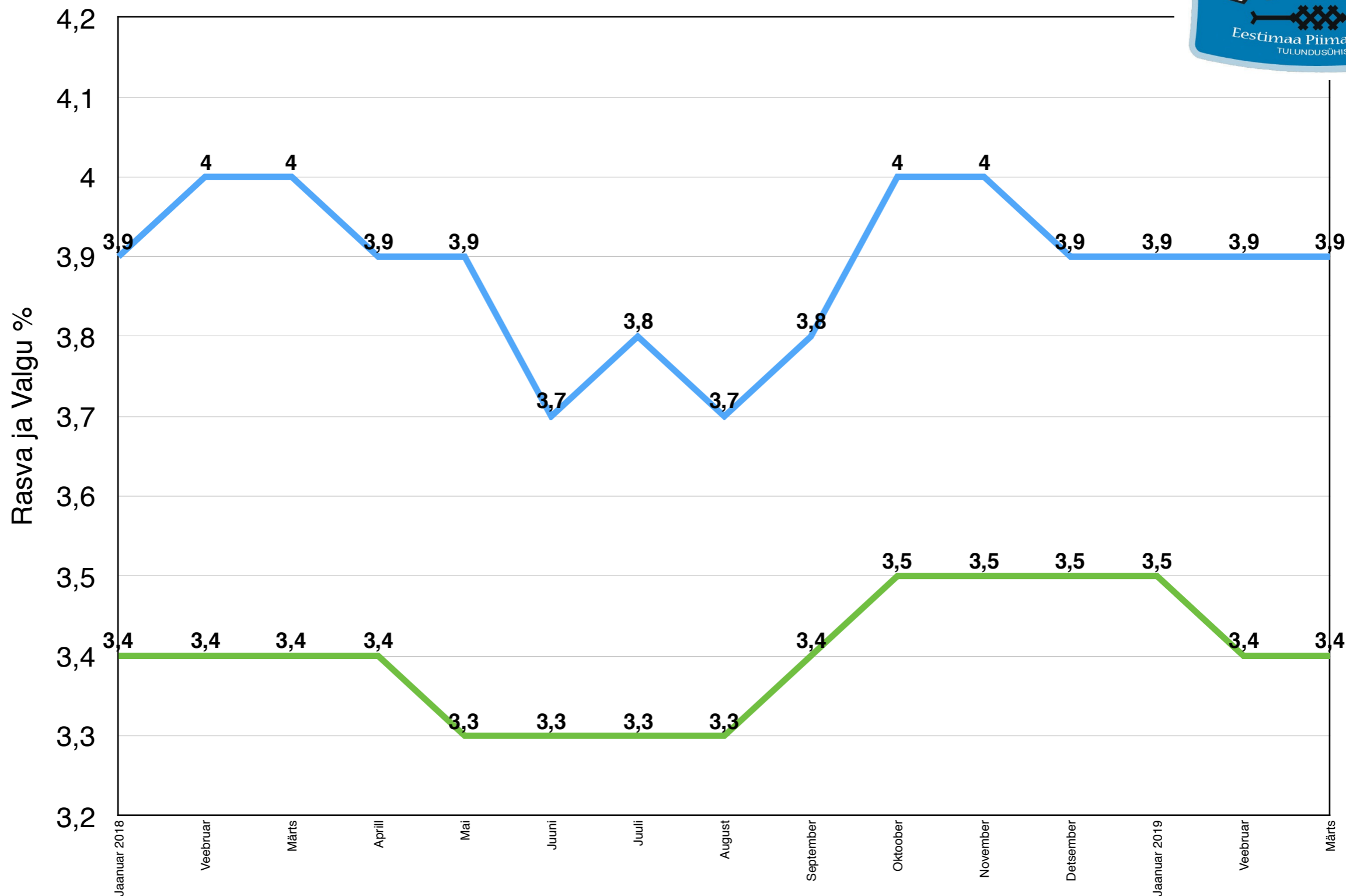
2.1.2 rasva baasprotsenti ületava või alla selle jääva iga 0,1% eest vastavalt 0,32 €/tonn. Rasvasisalduse baas on 4,20%

Piima rasva- ja valgusisaldus Eestis, 1992-2018

Allikas: Eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontrolli piimaveiste aastaaruanded ja aastaraamatud

Eesti toorpiima rasva- ja valgusisaldus 2018-2019 märts

Allikas: eSTAT

— Rasv, % — Valk%

Ettekanne, EMÜ, 24.05.2019

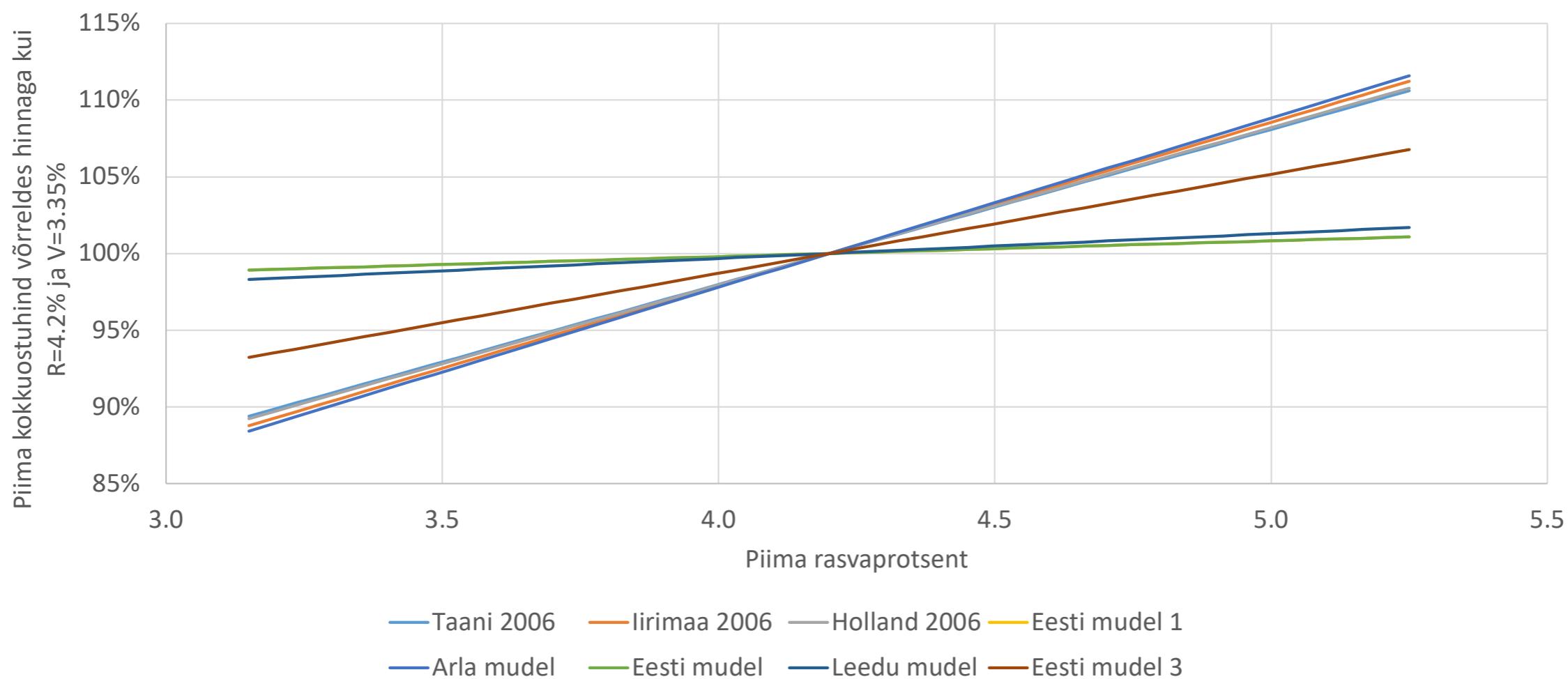
TÜ EPIKO - toorpiima rasva ja valgu sisaldused, 2018

2018_Rasvad-Valgud						
EPIKO TÛ LIIGE	Kokku KG	Rasv %	Valk %	Rasv €	Valk €	KOKKU €
1 Liige 1	35 600 914	3,923	3,351			
2 Liige 2	36 289 711	3,875	3,375			
3 Liige 3	14 720 233	3,869	3,336			
4 Liige 4	916 476	3,954	3,296			
5 Liige 5	829 015	4,231	3,461			
KOKKU:	88 356 349	3,897	3,359	-85 598,89	12 606,24	-72 992,65
Keskmisest 1 t piima hinnast maha, €						-0,83

Mõned kokkuostu hinna korrigeerimise mudeleid

- Baasiline rasvasisaldus 4,2% ja valgusisaldus 3,35%
- EE mudel 1
 - rasv +/- 0,32 eurot/tonn baasist erineva 0,1 protsendipunkti kohta
 - valk +/- 1,60 eurot/tonn baasist erineva 0,1 protsendipunkti kohta
- EE mudel 2
 - rasv +/- 0,32 eurot/tonn baasist erineva 0,1 protsendipunkti kohta
 - valk +/- 2,56 eurot/tonn baasist erineva 0,1 protsendipunkti kohta
- EE mudel 3
 - rasv +/- 3,00 eurot/tonn baasist erineva 0,1 protsendipunkti kohta
 - valk +/- 2,00 eurot/tonn baasist erineva 0,1 protsendipunkti kohta
- Muud
 - eSTAT keskmine + x €/t + korrektsioon rasvade-valkude pealt
 - EU28 keskmine * 0,95 (või muu koefitsient) + korrektsioon rasvade-valkude pealt

Kui palju mõjutab piima kokkuostuhinda rasvasisalduse muutumine?

Toorpiima kokkuostu hinna kalkulaator

(Näidis-maatriks)

HINNA MUUTUS 100 KG KOHTA

		MAATRIX_1 Valgu % juurde-maharvestus (iga 0.1% eest 1,60 €/t)						
		1,60						
		%	3,10	3,20	3,30	3,35	3,40	3,50
Rasva % juurde-mahaarvestus (iga 0,1% eest ,0,320 €/t)	0,32	3,70	-€ 0,560	-€ 0,400	-€ 0,240	-€ 0,160	-€ 0,080	€ 0,080
		3,80	-€ 0,528	-€ 0,368	-€ 0,208	-€ 0,128	-€ 0,048	€ 0,112
		3,90	-€ 0,496	-€ 0,336	-€ 0,176	-€ 0,096	-€ 0,016	€ 0,144
		4,00	-€ 0,464	-€ 0,304	-€ 0,144	-€ 0,064	€ 0,016	€ 0,176
		4,10	-€ 0,432	-€ 0,272	-€ 0,112	-€ 0,032	€ 0,048	€ 0,208
		4,20	-€ 0,400	-€ 0,240	-€ 0,080	€ 0,000	€ 0,080	€ 0,240
		4,30	-€ 0,368	-€ 0,208	-€ 0,048	€ 0,032	€ 0,112	€ 0,272
		4,40	-€ 0,336	-€ 0,176	-€ 0,016	€ 0,064	€ 0,144	€ 0,304

Toorpiima baashinna e ostuhinna korrektsioon kvaliteedi/sordilisuse alusel

Võimalik piima korrektsiooni-mudel rasva- ja valgusisalduse alusel sätestatakse lepingus (näide):

1. Kvaliteedinõuded piimale:

1.1 Piim peab olema:

1.1.1 saadud tervetelt lehmadel, piimale omase maitse ja lõhnaga, ilma kõrvalmaitse ja – lõhnadeta, sademete ja helvesteta;

1.1.2 külmumistäpiga mitte kõrgem kui $-0,516^{\circ}\text{C}$;

1.1.3 tihedusega määratuna temperatuuril 20°C vähemalt 1028g liitris;

1.1.4 valgusisaldusega vähemalt 2,8%;

1.1.5 rasvata kuivainesisaldusega vähemalt 8,50%.

1.2 vastuvõtmisele ei kuulu piim, mis sisaldab pidurdusainete jääke, ei ole piimale iseloomuliku maitse ja lõhna ning välimusega või sisaldab võõrvett;

1.3 piim tuleb jahutada ja säilitada farmis temperatuuril 6°C või alla selle, seejuures peab olema välistatud piima külmumine;

1.4 kui piima bakterite arvu analüüside geomeetrilised keskmised tulemused ületavad kahe kuu jooksul 100 000 bakterit/ml, või soomaatiliste rakkude arvu analüüside geomeetrilised keskmise tulemused ületavad kolme kuu jooksul 400 000 soomaatilist rakku/ml on piimatootmisfarmi piima müük ettevõttesse (piimatööstusesse) peatatud kuni toorpiima vastavusse viimiseni kehtestatud nõuetele.

1.5 kui analüüside tulemusel alles piima vastuvõtmise järel ilmneb, et piim sisaldas võõrvett (piima külmumist.p.p oli kõrgem kui $-0,516^{\circ}\text{C}$), oli piimale mitte omase lõhna ja maitsega (mida farmis kohapeal ei tuvastatud sh söödamaitse), siis piima proovi võtmise päeval piima Ostjale üleantud piimapartii hinnatakse II mitterahuldavasse kvaliteediklassi.

Toorpiima ostuhinna korrektsioon kvaliteedi alused (näide)

Kvaliteedi-klass	Kirjeldus	Bakterite üldarv ml-s (arvestuse aluseks 2 kuu geomeetriline keskmine)	Somaatiliste rakkude arv ml-s (arvestuse aluseks 3 kuu geomeetriline keskmine)	Hind €/kg
Eliit	<i>Väga hea kvaliteet</i>	Kuni 50 000	Kuni 300 000	
Kõrgem	<i>Hea kvaliteet</i>	51 000 kuni 100 000	301 000 kuni 400 000	
I	<i>Rahuldav kvaliteet</i>	101 000 kuni 200 000	401 000 kuni 600 000	miinus 30 %
II	<i>Mitterahuldav kvaliteet</i>	Üle 200 000	Üle 600 000	0

6. Piimahind ühistu liikmele - prognoositud keskmise ja tegelik keskmise hind

OSTJATE pakkumused - prognoosiline kaalutud keskmine baas- e ostuhind

TABEL: Piimatööstuste/varujate piimahinna pakkumused ja kaalutud keskmine baashind TÜ EPIKO liikmetele (€/t), Period: /kuu / aasta			
Piimatööstused/varujad:	Pakkumused €/t	Kinnitus	Märkused
OSTJA 1	310	Kinnitatud	<i>Leping nr.....</i>
OSTJA 1	321	Kinnitatud	<i>Leping nr.....</i>
OSTJA 1	316	Kinnitatud	<i>Leping nr.....</i>
OSTJA 1	316	Kinnitatud	<i>Leping nr.....</i>
OSTJA 1	303	Kinnitatud	<i>Leping nr.....</i>
Kaalutud keskmine TÜ EPIKO liikmetele*	315		
Sellest maha-arvamised:			
<i>Korraline varumistasu (0,64 €/t)</i>	-0,64		
<i>Täiendav varumistasu (RESERV - 2,00 €/t)</i>	0,00		

* Baashinna keskmine leitakse prognoositud koguste (Leping TÜ EPIKO - Liikme - Ostja vahel) alusel

Piimahind liikmetele

Tegelik ostuhind

tekib reaalselt müügist laekunud raha ja tegelike piimakoguste suhtest (€/t) - see on tegelik keskmine piimahind.

Seega - ühistu liikmetele on tegelikult väljamakstava piimahinna alus - keskmine hind - ühesugune (võrdne).

Tegelik keskmine piimahind korrigeeritakse iga tootja põhiselt vastavalt tema toodetud piima

- kvaliteedile ja
- rasvavalgu sisaldusele,

ehk mis on tegelikult väljamaksmisele kuuluv piimahind.

Väljamaksmisele kuuluvast piimahinnast arvestatakse maha korraline varumistasu ja/või muud kokkuleppelised /reserv/ vahendid.

7. Väljamaksed

- Ostja tasub eelmisel kalendrikuul vastuvõetud Piima eest Müüjale hiljemalt järgmise kuu lõpuks Müüja poolt Ostjale esitatud arve alusel. Tasumise päevaks loetakse raha krediteerimise päeva Ostja kontolt Müüja arvelduskontole. Üldjuhul lähtutakse põhimõttest, et toorpiima eest tasutakse tarnekuule järgneval kuul kolme maksena: 7., 17., ja 27 kalendripäeval, kui EPIKO TÜ nõukogu pole teisti määranud. Kui EPIKO TÜ rahavooline olukord võimaldab, makstakse Müüjale tarnitud piima eest varem.
- Majandustegevuse teostamiseks määrab EPIKO TÜ nõukogu Müüja poolt EPIKO TÜ-le makstava tasu suuruse. Tasu arvestatakse 1 kg piima müüdüd toorpiima kohta. *PS! Kehtiv määr - 0,64 €/t.*

8.KOKKUVÕTE

- Piimaühistu on loonud liikmetele turvalise toorpiima ostu-müügi platvormi, kus piimaga seotud tehingud (*de jure ja de facto*) teostatakse organisatsiooni poolt;
- Piimatootjate koondumine ühistusse on loonud piisava turujõu, mille tulemusel liikmetele toorpiima eest väljamakstav hind on konkurentsivõimeline;
- Toorpiima hinda Eestis mõjutab globaalne turg (nõudlus-pakkumine);
- Liikmetelt ostetava toorpiima (prognoos) baas- ehk ostuhind kujundatakse põhiliselt turu konjunkturi alusel ühe kalendrikuu kaupa ette;
- *Keskmine piimahind liikmele e tegelik ostuhind arvestatakse reaalselt müügist laekunud raha ja tegelike piimakoguste suhtest (€/t)- see tähendab, et ühistu liikmetele väljamakstav piimahind on ühesugune;*
- Tegelik ostuhind (liikmele) korrigeeritakse tootja põhiselt piima kuivaine sisalduse ja kvaliteedi alusel. PS! Rohkem on vaja hakata väärtustama piima kuivainet;
- Lõplik piimahind farmerile kujundatakse Liikme tasemel ehk seda korrigeeritakse korralise varumistasu järgi;
- Liikme poolt müüdüd piima eest tasutakse tarnekuule järgneva kalendrikuu I pooles. Piima-rahade väljamaksed on stabiilsed;

KASULIKKE LINKE

- MMO: <https://ec.europa.eu/agriculture/market-observatory/milk>
- CLAL: <https://www.clal.it/en/index.php>
- GDT (Global Dairy Trade): <https://www.globaldairytrade.info/en/product-results/>
- ZuivelNL: <http://www.milkprices.nl/>
- IFCN (International Farm Comparison Network): <https://ifcndairy.org/>

TÄNAN TÄHELEPANU EEST!

Üllas Hunt
info@epiko.ee